

НАРЕДБА № 12 от 3.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

Издадена от министъра на земеделието и продоволствието, обн., ДВ, бр. 41 от 22.04.2008 г., изм. и доп., бр. 70 от 8.08.2008 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на земеделски дейности, насочени към подобряване на опазването на околната среда по мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), наричани по-нататък в наредбата "агроекологични дейности".

(2) Прилагането на агроекологични дейности в земеделските стопанства се подпомага за постигане на следните цели:

1. увеличаване на разбирането и знанията на земеделските стопани за въздействието, положително и отрицателно, на селскостопанските практики върху околната среда, особено по отношение на управлението на почвите и водите и опазване на биологичното разнообразие;

2. поощряване на използването на екологичното планиране в практиките за управление на земеделските стопанства чрез въвеждането на многогодишен план за управление на хранителните вещества и план за сеитбообращение;

3. подкрепа за развитието на биологичното земеделие като екологосъобразен метод за селскостопанско производство, който е и икономически изгоден;

4. съхраняване на генетичното разнообразие чрез подкрепа за опазването на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство, и традиционни сортове от земеделски култури, особено когато те предоставят допълнителни екологични ползи за обществото;

5. запазване на биологичното разнообразие чрез насърчаване на опазването на обработваеми земи с висока природна стойност, които са застрашени в случай на промяна на начина на земеползване, интензификация на производството и/или изоставяне на земеделските земи, включително и чрез подкрепа за традиционните животновъдни практики в определени територии;

6. поддържане и възстановяване на традиционния селскостопански ландшафт и характеристики на ландшафта, които имат културна, природна или екологична стойност, особено по отношение на биологичното разнообразие;

7. запазване на почвените и водните ресурси, включително в районите, които са засегнати от силна ерозия или са застрашени от замърсяване с хранителни вещества, като в

нитратно уязвимите зони или от други форми на замърсяване от селскостопански източници;

8. подпомагане на земеделските стопани, които доброволно поемат задължение да управляват земеделски земи в местата по Natura 2000 в съответствие с целите и изискванията на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 15 - Околна среда, потребители и здравеопазване, том 02) и Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици, преди въвеждането на законови задължения по управлението на тези земи (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 15 - Околна среда, потребители и здравеопазване, том 01).

Глава втора

ПОДПОМАГАНИ АГРОЕКОЛОГИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 2. (1) Подпомага се прилагането на една или комбинация от агроекологични дейности, включени в следните подмерки:

1. биологично земеделие с направления:

а) биологично растениевъдство;

б) биологично пчеларство;

2. управление на земеделски земи с висока природна стойност с направления:

а) възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност;

б) възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност;

в) поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места;

3. поддържане на характеристики на ландшафта с направление традиционно отглеждане на овощни култури;

4. опазване на почвите и водите с направления:

а) въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите;

б) контрол на почвената ерозия;

5. традиционно животновъдство с направления:

а) опазване на застрашени от изчезване местни породи;

б) традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм).

(2) Конкретните агроекологични дейности по подмерки и направления са определени в изискванията за управление.

(3) Прилагането на дейностите по ал. 1, т. 1, 3, 4 и т. 5, буква "а" се подпомага на територията на цялата страна при спазване на изискванията на тази наредба.

(4) Прилагането на дейностите по ал. 1, т. 2 се подпомага във физическите блокове, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните, която се публикува на интернет страниците на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция (ДФЗ - РА).

(5) Министерството на земеделието и храните предоставя на ДФЗ - РА, географски цифрови данни за всички защитени територии по категории.

(6) Когато част от земеделския парцел попада в защитена територия, земеделският стопанин спазва гъстотата на животинските единици, предвидена в плановете за управление на защитената територия и върху останалата част от парцела, намираща се в територията на ВПС, извън защитената територия.

(7) Прилагането на дейностите по ал. 1, т. 5, буква "б" има пилотен характер и се подпомага на територията на националните паркове "Пирин" и "Централен Балкан".

(8) Когато финансовите средства не са достатъчни за подпомагане по ал. 1, т. 4, с предимство се изплаща помощта за земеделски парцели, попадащи в нитратно уязвими зони (НУЗ), посочени в приложение № 1 или в общините съгласно приложение № 2, по реда на подаване на "Заявление за подпомагане".

(9) Когато финансовите средства не са достатъчни за подпомагане на земеделските стопани за площите, попадащи в приложения № 1 и № 2, земеделските стопани се подпомагат по реда на подаване на "Заявление за подпомагане".

Чл. 3. Кодовете на агроекологичните дейности и техните комбинации са посочени в приложение № 3.

Чл. 4. (1) Агроекологичните дейности или направления се изпълняват за срок пет последователни години.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от годината на подаване на "Заявление за подпомагане", което през първата година на кандидатстване е и "Заявление за плащане". През всяка следваща година до изтичане на срока по ал. 1 кандидатите за подпомагане подават "Заявление за плащане".

Глава трета

ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 5. Финансовата помощ за осъществяване на агроекологичните дейности, включени в подмерките и направленията по чл. 2, ал. 1, се предоставя под формата на ежегодни агроекологични плащания, като 82 на сто от средствата се осигуряват от

Европейския съюз, а 18 на сто - от бюджета на Република България.

Чл. 6. Агроекологичните плащания се предоставят в рамките на предвидените финансови средства по мярка "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

Чл. 7. (1) Подпомаганите лица възстановяват получената финансова помощ, когато:

1. стопанствата им са прехвърлени на друго лице, регистрирано в ИСАК, което не е продължило прилагането на подпомаганите агроекологични дейности;

2. преустановят прилагането на агроекологичните дейности преди изтичане на срока по чл. 4, ал. 1 ;

3. не са изпълнили изискването по чл. 13, ал. 1 .

(2) Финансовата помощ не се възстановява в случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства.

Чл. 8. Финансовата помощ се предоставя за период пет последователни години.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) Кандидатът не се подпомага по реда на тази наредба за площи и животни, за които получава безвъзмездна финансова помощ за извършване на същите дейности по реда на Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда по Специалната предприєдинителна програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД) (обн., ДВ, бр. 88 от 2006 г.), по програми и мерки, финансирани от Структурните фондове на ЕС (Европейски фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд), както и по Кохезионния фонд и Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

(2) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) Земеделските стопани очертават парцели и описват животни и пчелни семейства, недопустими за подпомагане съгласно ал. 1, в сроковете за подаване на "Общо заявление за плащания на площ" по реда на Наредба № 107 за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ (обн., ДВ, бр. 84 от 2006 г.).

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) Един кандидат може да бъде подпомаган едновременно за извършването на повече от една дейност за периода на прилагане на мярка "Агроекологични плащания".

Чл. 10. При комбиниране на дейности максималният размер на финансовата помощ се определя в границите на допустимите размери, посочени в приложението на Регламент 1698/2005 за подкрепа на развитието на селските райони чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 66), както следва:

1. за едногодишни култури - 600 евро/ха;

2. за многогодишни култури - 900 евро/ха;

3. за друг начин на земеползване - 450 евро/ха;

4. за застрашени от изчезване местни породи - 200 евро/ЖЕ.

Чл. 11. (1) Когато при проверка на място се установи, че за съответните площи и/или отглежданите животни не са спазени базовите изисквания по чл. 18, ал. 1 или изискванията по управление, агроекологичните плащания се отказват или намаляват съгласно методика, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

(2) Финансова помощ по мярка "Агроекологични плащания" не се предоставя, когато:

1. кандидатът за подпомагане стопанисва площи и/или земеделски парцели с размери, по-малки от определените по реда на тази наредба;

2. кандидатът за подпомагане възпрепятства извършването на проверка на място;

3. за една и съща площ са подадени две или повече заявления за подпомагане и застъпването на площите не е отстранено.

Глава четвърта

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 12. За подпомагане могат да кандидатстват физически лица, еднолични търговци и юридически лица, които са земеделски стопани по смисъла на § 1, т. 23 от допълнителната разпоредба на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и са регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по чл. 30, ал. 1 ЗПЗП .

Чл. 13. (1) Подпомаганите лица се задължават да преминат агроекологично обучение и/или информационни дейности по агроекология през първите две години за периода на изпълнение на агроекологичните дейности или да докажат наличието на опит в извършването на дейностите, които са избрали да прилагат.

(2) Изпълнението на разпоредбите по ал. 1 се установява с диплома или удостоверение за преминал курс, обучение или информационна дейност по агроекология, издадени от обучаваща институция.

(3) При подпомагане на юридически лица или еднолични търговци на условията по ал. 1 и 2 отговаря лицето, изрично упълномощено да управлява агроекологичната дейност.

(4) За опит по ал. 1 се признава:

1. уведомително писмо за извършени плащания по мярка "Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда" по програма САПАРД;

2. за подмярка "Биологично земеделие" - продуктов сертификат за биологично производство, издаден от контролиращо лице, одобрено от министъра на земеделието и храните.

Чл. 14. (1) Земеделските стопани са собственици на площите, за които кандидатстват за подпомагане, или ги ползват на правно основание за срок не по-кратък от 5 г., считан от

датата на подаване на "Заявление за подпомагане". Договорът за наем или аренда се сключва с нотариална заверка на подписите и се вписва в съответната служба по вписванията. Документите за правно основание за ползването на земите се представят при проверка на място или в ДФЗ - РА при установяване на площи, заявени от двама или повече кандидати.

(2) Земеделската площ, ползвана от земеделските стопани за целите на агроекологичните дейности, подпомагани по тази наредба, се регистрира в ИСАК.

(3) За прилагане на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б" и т. 5 кандидатите се вписват в системата за идентификация и регистрация на животните по чл. 30, ал. 2, т. 3 ЗПЗП .

(4) За прилагане на дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и т. 5, буква "б" могат да кандидатстват и земеделски стопани, които ползват постоянно затревени площи на правно основание със срок не по-кратък от една година, като в този случай поемат риска за своевременното му подновяване, така че ползването на земите да бъде осигурено за срок 5 г.

(5) Когато споразумението за ползване по чл. 37в от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи е сключено за срок от една година, земеделските стопани могат да кандидатстват за подпомагане по реда на тази наредба, като поемат риска за своевременното подновяване на споразумението, така че ползването на земите да бъде осигурено за период от пет последователни години.

Чл. 15. (1) Агроекологичните дейности или направления, които се основават на площ, се извършват върху едни и същи земеделски парцели в срока по чл. 4, ал. 1 .

(2) Установените площи за извършване на агроекологичните дейности могат да се увеличават само през първите три години от изпълнението на поетото задължение.

(3) При увеличаване на площите над 20 на сто от първоначалния размер или с повече от 2 хектара, се поема ново агроекологично задължение за петгодишен период за всички подпомагани площи.

Чл. 16. (1) Минималният размер на ползваната площ за подпомагане по реда на тази наредба е 0,5 ха при минимален размер на земеделския парцел 0,1 ха.

(2) Допустими са следните изключения относно размера на ползваната площ по ал. 1:

1. за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "а" - за култивирани гъби, оранжерийни площи, посевен и посадъчен материал - 0,1 ха;

2. (доп. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 3 и чл. 29, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 - 0,3 ха;

3. за дейността по чл. 29, ал. 1, т. 3 - 5 ха;

4. за дейността по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "б" - 5 ха.

Чл. 17. (1) Дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 1, буква "б" и т. 5, буква "а" се основават на брой пчелни семейства съгласно чл. 25, ал. 1 или на брой животински единици на хектар съгласно чл. 38, ал. 2 .

(2) Агроекологичните плащания за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 5, буква "б" се предоставят при спазване на изискването за гъстота на животните на хектар, посочена в чл. 37, т. 1 .

Чл. 18. (1) Земеделските стопани, подпомагани по реда на тази наредба, поддържат площите на територията на цялото стопанство съгласно условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени със Заповед № РД-09-293 от 4 май 2007 г. на министъра на земеделието и горите (ДВ, бр. 42 от 2007 г.), изменена и допълнена със Заповед № РД-09-549 от 15.VIII.2007 г. (ДВ, бр. 70 от 2007 г.), Заповед № РД-09-683 от 26.X.2007 г. и Заповед № РД-09-808 от 13.XII.2007 г., за минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита съгласно приложение № 4, правилата за добра земеделска практика, утвърдени със Заповед № РД-09-431 от 22.VIII.2005 г. на министъра на земеделието и горите и всички нейни изменения, както и на следните изисквания за опазване на околната среда:

1. направление "Биологично земеделие" и "Биологично пчеларство" - чл. 6, ал. 1 и 2 от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) , чл. 14, ал. 1 от Закона за защита на растенията ;

2. за направление "Възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност" - чл. 46 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 64 от Закона за лова и опазването на дивеча (ЗЛОД) ;

3. за направление "Възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност" - чл. 64 ЗЛОД ;

4. за направление "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места" - чл. 64 ЗЛОД, и;

5. за направление "Контрол на почвената ерозия" - чл. 6, ал. 1, т. 4 ЗОЗЗ ;

6. за направление "Опазване на застрашени местни породи" - чл. 51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност ;

7. за направление "Традиционни практики за сезонна паша на животните (пасторализъм)" - чл. 21 от Закона за защитените територии .

(2) Земеделските стопани се подпомагат с агроекологични плащания само за извършването на дейности, които надхвърлят базовите изисквания по ал. 1, съгласно установените с наредбата изисквания за управлението на агроекологичните дейности.

(3) Подпомаганите земеделски стопани спазват и промените, настъпили в българското законодателство във връзка с прилагане на изискванията за кръстосано спазване и минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита

съгласно чл. 46 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 80).

(4) В случай че не приемат новите изисквания, излизащи от обхвата на условията по поетия ангажимент, подпомаганите лица уведомят ДФЗ - РА в срок 20 работни дни от датата на обнародване на промените в националното законодателство, без да възстановяват получените до момента агроекологични плащания.

(5) Когато подпомаганите лица не уведомят ДФЗ - РА за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетия ангажимент съгласно новите условия.

Глава пета

АГРОЕКОЛОГИЧНИ ПЛАЩАНИЯ

Чл. 19. (1) Годишният размер на агроекологичните плащания за биологично земеделие е, както следва:

1. за полски култури, включително фуражни, в период на преход - 181 евро/ха;
2. за полски култури, включително фуражни, преминали периода на преход - 155 евро/ха;
3. за постоянно затревени площи (ливади и пасища), преминали периода на преход, и ливади и пасища в период на прехода - 82 евро/ха;
4. за трайни насаждения, лозя и маслодайна роза, преминали периода на преход - 418 евро/ха;
5. за трайни насаждения, лозя и маслодайна роза в период на преход - 505 евро/ха;
6. за ароматни и медицински растения, преминали периода на преход - 267 евро/ха;
7. за ароматни и медицински растения в период на преход - 340 евро/ха;
8. за зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, преминали периода на преход - 357 евро/ха;
9. за зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, в период на преход - 483 евро/ха;
10. за отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство в период на преход или преминало периода на преход - 11,5 евро.

(2) Годишният размер на агроекологичните плащания за управление на земеделски

земи с висока природна стойност е, както следва:

1. за възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - 97 евро/ха;

2. за възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - 155 евро/ха;

3. за поддържане на местообитания на защитени видове в земеделски земи, разположени в орнитологични важни места:

а) за оставяне на малки по размер, разорани, но незасети площи, с размери 4 x 4 м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки хектар да има по 4 квадрата с определените по-горе размери, където се хранят зимуващи гъски - 20 евро/ха;

б) за запазване на стърнища през зимата в полета на пролетни култури (пролетници) - 61 евро/ха;

в) за оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли - 102 евро/ха;

г) реколтата на зърнено-житните култури да не се прибира до 31 юли - 31 евро/ха;

д) забрана за ползване на минерални торове (и продукти за растителна защита) или презасяване - 58 евро/ха.

(3) Годишният размер на агроекологичните плащания за поддържане на характеристики на ландшафта - традиционно отглеждане на овощни култури, е 131 евро/ха.

(4) Годишният размер на агроекологичните плащания за опазване на почвите и водите е, както следва:

1. за въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите - 76 евро/ха;

2. за контрол на почвената ерозия:

а) поясно редуване на културите - 32 евро/ха;

б) създаване на буферни ивици - 27 евро/ха;

в) изграждане на оттокоотвеждащи бразди - 26 евро/ха;

- г) противоерозионни мероприятия в междуредия на лозя и насаждения - 103 евро/ха;
- д) превръщане на обработваеми земи в пасища - 192 евро/ха;
- е) извършване на подобрителни мероприятия в пасищата - 51 евро/ха;
- ж) въвеждане на почвозащитни предкултури - 74 евро/ха.

(5) Годишният размер на агроекологичните плащания за традиционно животновъдство е, както следва:

1. опазване на застрашени от изчезване местни породи:

- а) за ЕРД и биволи - 200 евро/ЖЕ;
- б) за овце и кози - 165 евро/ЖЕ;
- в) за свине - 122 евро/ЖЕ;
- г) за коне - 200 евро/ЖЕ;

2. традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - 100 евро/ха, а при използване на най-малко двойка работни кучета от каракачанска порода - 110 евро/ха.

Глава шеста

ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА АГРОЕКОЛОГИЧНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 20. (1) При прехвърляне на стопанство, подпомагано по реда на тази наредба, приобретателят може да продължи извършването на агроекологичните дейности до края на петгодишния период, когато:

- 1. отговаря на изискванията за подпомагане за съответната агроекологична дейност;
- 2. е преминал обучение по реда на чл. 13, ал. 1 , в случай че прехвърлянето е извършено след 2-рата година от петгодишния период, или е доказал наличието на опит в извършването на дейността;
- 3. прехвърлителят и приобретателят подават пред Областната разплащателна агенция (ОРА) по регистрация на приобретателя съвместна декларация по образец, одобрена от изпълнителния директор на ДФЗ - РА за прехвърляне на стопанството.

(2) Прехвърлителят и приобретателят се уведомяват в срок един месец от постъпване на декларацията в ОРА, когато прехвърлянето не е одобрено.

Чл. 21. Когато приобретателят не продължи извършването на агроекологичните дейности до края на петгодишния период, се прилага чл. 7, ал. 1, т. 1 .

Чл. 22. При прехвърляне на стопанство от едно подпомагано лице на друго приобретателят спазва всички изисквания на агроекологичните дейности, които е прилагал прехвърлителят.

Раздел II

Биологично земеделие

Чл. 23. (1) Подпомаганите лица по подмярка "Биологично земеделие" са длъжни:

1. да спазват изискванията на Регламент на Съвета (ЕИО) № 2092/91 за биологичното производство на земеделски продукти и неговото означаване върху земеделски продукти и храни (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 15 - Околна среда, потребители и здравеопазване, том 02);

2. до 31 декември на годината, предхождаща кандидатстването, да са сключили договор с контролиращо лице, получило разрешение съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, за преминаване към и/или продължаване на управлението в съответствие с правилата за биологично производство;

3. за петгодишния период на подпомагане поне веднъж да са получили сертификат за съответствие на произведените от тях растителни продукти с правилата на биологичното производство;

4. да предоставят при поискване на Разплащателната агенция при проверките на място копие от сертификационното писмо; когато земеделският производител не разполага със сертификационно писмо, той е длъжен да предостави копие от него на Разплащателната агенция в най-кратки срокове от получаването му, но не по-късно от 15 октомври на годината, в която е извършена проверката на място.

(2) Контролиращите лица по ал. 1, т. 2 информират МЗХ до 15 октомври за резултата от извършените през текущата година проверки. Министерството на земеделието и храните предоставя информацията на ДФЗ - РА в срок до 1 ноември. За текущата година подпомаганите лица не могат да сключват договор с друго контролиращо лице за включените в мярката площи.

(3) Подпомаганите лица уведомяват писмено Разплащателната агенция при прекратяване на договора с контролиращите лица най-късно до 15 октомври на текущата година.

Чл. 24. (1) Кандидатите за подпомагане за дейността "Биологично растениевъдство" спазват правилата на биологичното производство на цялата площ на блока на земеделското стопанство, с който кандидатстват за подпомагане.

(2) Когато избраната дейност е биологично производство на посевен и посадъчен материал, подпомаганите лица имат разрешение за производство и заготовка, издадено по реда на Закона за посевния и посадъчния материал.

(3) Когато избраната дейност е биологично производство на посевен и посадъчен

материал, включен в приложение № 5, част А от Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), подпомаганите лица се вписват в официалния регистър за фитосанитарен контрол на Националната служба за растителна защита (НСРЗ).

(4) Подпомаганите лица разполагат с фитосанитарен или заменен паспорт за съответните видове, когато създават насаждения с култури, включени в приложение № 5, част А от Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол .

Чл. 25. (1) Кандидатите за подпомагане за дейността "Биологично пчеларство" отглеждат най-малко 20 пчелни семейства.

(2) В периода на изпълнение на агроекологичната дейност по ал. 1 подпомаганото лице отглежда всички пчелни семейства в стопанството по метода на биологичното производство.

(3) Подпомаганото лице се задължава за петгодишния период на изпълнение на дейността да не намалява броя на пчелните семейства, за които е поело задължение да извършва агроекологичната дейност, под минималния брой по ал. 1.

(4) В случай че броят на пчелните семейства за текущата година е намален, агроекологичните плащания за същата година се изплащат за наличния брой пчелни семейства.

Раздел III

Управление на земеделски земи с висока природна стойност

Чл. 26. Агроекологичните дейности по подмярка "Управление на земеделски земи с висока природна стойност" се подпомагат за физически блокове съгласно заповедта по чл. 2, ал. 4 .

Чл. 27. При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност" подпомаганите лица са длъжни да:

1. разчистват нежеланата растителност;
2. не използват минерални торове и продукти за растителна защита с изключение на определените в Регламент на Съвета № 2092/91;
3. не изграждат нови отводнителни системи;
4. не разорават затревените площи;
5. извършват свободна паша по ливадите след последната коситба, с изключение на ливади, заобиколени от гори;
6. поддържат гъстота на животинските единици в затревените площи, както следва:
  - а) извън защитените територии и в защитени територии, за които не са приети планове за управление или са приети планове за управление, но не е определена гъстотата

на животинските единици - 0,3 - 1,5 ЖЕ/ха;

б) в защитените територии, за които съществуват планове за управление - в съответствие с предвижданията на плановете за управление;

7. извършват косенето в равнинните райони след 15 юни, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.) - в периода от 30 юни до 15 юли;

8. извършват косенето ръчно или с косачки за бавно косене;

9. косят от центъра към периферията.

Чл. 28. При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност" подпомаганите лица са длъжни да:

1. презасяват площите с тревни смеси от местен произход, като използват семена от окосената растителност от съответния земеделски парцел;

2. спазват изискванията по чл. 27, т. 2 - 9 ;

3. не извършват паша върху пясъчните дюни.

Чл. 29. (1) При управлението на дейностите по направление "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места" подпомаганите лица извършват една или комбинация от следните дейности:

1. оставят малки по размер, разорани, но незасети площи, с размери 4 x 4 м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки хектар има по 4 квадрата с определените по-горе размери;

2. запазват стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури;

3. оставят за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 на сто некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха цялостни, нефрагментирани парчета земя, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли;

4. прибират реколтата след 31 юли в площи с гнезда на ливадния блатар (*Circus pygargus*), посочени в приложение № 5;

5. не използват пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели; през март е допустима селективна употреба на хербициди от групата на Фузифоп-П-бутил за борба срещу инвазивни плевели.

(2) Комбинация от дейностите по ал. 1 е посочена в приложение № 3.

Раздел IV

Характеристики на ландшафта

Чл. 30. (1) Направление "Традиционно отглеждане на овощни градини" е агроекологична дейност, която се подпомага на територията на всички традиционни овощни градини на възраст повече от 25 г., които се управляват екстензивно, междуредията са затревени, плодовете не са предназначени за продажба и дърветата са разположени на разстояние не повече от 10 метра едно от друго, с изключение на овощните видове орех и череша, за които разстоянието е не повече от 15 метра едно от друго.

(2) При управлението на дейностите по ал. 1 подпомаганите лица са длъжни да:

1. опазват всички живи овощни дървета;
2. извършват редовна резитба и поддържат характерната форма на дърветата в зависимост от видовете;
3. почистват храстите;
4. поддържат тревното покритие чрез косене и/или паша;
5. не изгарят тревата или дървета в овощните градини;
6. опазват дърветата от увреждания, причинени от пасящите животни или техниката за косене;
7. допускат растителнозащитни мероприятия само в извънредни случаи на пряка заплаха от унищожаване на дърветата и след консултация със специалист по растителна защита;
8. не прилагат минерални торове или хербициди в затревените площи (в междуредията) на традиционната овощна градина.

(3) Към "Заявлението за подпомагане" се прилага удостоверение от Националната служба за съвети в земеделието по местонахождение на традиционните овощни градини, че традиционната овощна градина отговаря на изискванията на подмярка "Поддържане на характеристиките на ландшафта" от мярка "Агроекологични плащания".

Раздел V

Опазване на почвите и водите

Чл. 31. За прилагане на агроекологичната дейност по направление "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите" се подпомагат кандидати, които стопанисват площи, в които отглеждат полски култури и върху които може да се прилага сеитбообращение.

Чл. 32. При управление на дейностите по направление "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите" подпомаганите лица са длъжни да:

1. осигурят вземането на почвени проби за извършване на агрохимичен анализ на почвата за всяко поле, върху което ще се извършва тази агроекологична дейност, през първата и петата година от прилагане на дейността;

2. подготвят и спазват петгодишен план на база на резултатите от агрохимичния анализ за поне четириполно сеитбообращение и управление на хранителните вещества, който се заверява от дипломиран агроном;

3. поддържат растителна покривка през зимата на най-малко 50 % от цялата земеделска площ в сеитбообращение;

4. не разорават почвата преди 1 април.

Чл. 33. (1) При управление на дейностите по направление "Контрол на почвената ерозия" подпомаганите лица прилагат една или комбинация от следните дейности:

1. създаване и поддържане на затревени буферни ивици с ширина 8 м, отстоящи на разстояние 20 - 80 м една от друга, в зависимост от типа почва, наклона и други фактори, които да покриват между 10 и 30 % от обработваемата площ;

2. засяване на почвозащитни предкултури;

3. изграждане и поддържане на оттокоотвеждащи бразди, които са ориентирани перпендикулярно на склона и са на разстояние от 20 до 40 м една от друга;

4. поясно редуване на културите; поясите са разположени перпендикулярно на склона и са с ширина от 30 до 100 м с различни окопни култури, засадени по контурите;

5. превръщане на обработваеми земи в пасища, които да се управляват по екстензивен начин с не повече от 2 ЖЕ на хектар;

6. разчистване от камъни, подсяване на незатревени места и торене в пасищата;

7. в междуредия на лозя и овощни насаждения, които са разположени успоредно на склона, се създават оттокозадържащи бразди, ориентирани перпендикулярно на склона.

(2) Комбинация от дейностите по ал. 1 е посочена в приложение № 3.

(3) При подаване на заявлението земеделският стопанин представя петгодишен план за избраните дейности по ал. 1 за площите, за които кандидатства за подпомагане, заверен от дипломиран агроном.

Раздел VI

Традиционно животновъдство

Чл. 34. (1) По направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи" се

подпомага отглеждането на селскостопански животни съгласно приложение № 6.

(2) Породността на животните по ал. 1 се установява със сертификат за произход или зоотехнически сертификат, издадени съгласно Закона за животновъдството .

Чл. 35. При управлението на дейностите по направление "Опазване на застрашени от изчезване местни породи" подпомаганите лица са длъжни да:

1. не намаляват броя на животните, за които са поели задължение да извършват агроекологичната дейност за петгодишния период на изпълнение на дейността;

2. не кръстосват женските животни, подпомагани чрез плащания по тази подмярка;

3. спазват развъдната програма за съответната подпомагана порода;

4. водят дневник за продажбите и закупуването на животни в стопанството;

5. представят писмено разрешение от съответната развъдна асоциация или от Изпълнителната агенция за селекция и репродукция в животновъдството за клане или продажба на всяко животно, подпомагано с плащания по тази наредба;

6. отглеждат свинете в районите съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за пасищно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.);

7. спазват изискванията за хуманно отношение към животните съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност .

Чл. 36. По направление "Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)" кандидатите за подпомагане разполагат с годишно разрешително за паша на територията на националните паркове "Пирин" или "Централен Балкан", издадено в съответствие с годишния план за паша на съответния парк.

Чл. 37. При управлението на дейностите по направление "Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)" подпомаганите лица са длъжни да:

1. изкарват на паша най-малко 50 овце, или 10 говеда, или 10 коня, или комбинация от тях, но не по-малко от 10 ЖЕ;

2. водят запис за загубите на животните и датите на извеждане и прибиране на животните от пасищата;

3. пасат животните на определените планински пасища най-малко 3 месеца от годината в периода май - октомври.

Чл. 38. (1) Агроекологичните плащания по чл. 36 се изплащат на единица площ, като се приема, че 1 ЖЕ допринася за изпасването на 1 ха.

(2) Изисква се разрешително за паша, което да не надхвърля допустимия максимум от 2 ЖЕ/ха.

Чл. 39. (1) Подпомаганите лица по чл. 36 , които притежават минимум двойка

работни кучета от каракачанската порода, получават по-висок размер на агроекологичните плащания на хектар.

(2) Работните кучета притежават родословен сертификат за произход, издаден от Развъдна организация, призната от МЗХ, по реда на Закона за животновъдството, както и удостоверение от същата асоциация, че кучетата са работни.

(3) Подпомаганите лица водят отчети за продажбата и покупката на кучета от каракачанската порода, които представят при проверка на място.

Глава седма

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 40. Кандидатите за подпомагане подават общо заявление за плащания на площ съгласно изискванията на Наредба № 107 от 2006 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ (обн., ДВ, бр. 84 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 12, 20 и 58 от 2007 г.).

Чл. 41. (1) Първото подадено заявление по чл. 40 за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания" се счита и се отбелязва от кандидатите за подпомагане за "Заявление за подпомагане" и "Заявление за плащане".

(2) "Заявление за подпомагане" по направления "Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места" и "Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвата и водите" се подава в периода от 1 март до 30 март на годината, за която се кандидатства за подпомагане. Когато 30 март е неприсъствен ден, срокът за подаване изтича в първия следващ работен ден.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, изпраща на кандидатите уведомителни писма за одобрените за участие площи, животни или пчелни семейства в мярка "Агроекологични плащания".

(4) Уведомителното писмо по ал. 2 се изпраща най-късно до 30 юни, а в случаите по ал. 2 - до 30 април, в годината на подаване на "Заявление за подпомагане".

Чл. 42. (1) Земеделските стопани подават "Заявление за подпомагане" в ДФЗ - РА, когато през втората или третата година от поетия агроекологичен ангажимент увеличат установените площи над размера по чл. 15, ал. 3. Новото "Заявление за подпомагане" подлежи на одобрение от ДФЗ - РА с всички площи, с които земеделският стопанин кандидатства, за да бъде регистрирано за участие по мярката. Когато ДФЗ - РА не одобри заявлението, земеделските стопани прилагат вече поетите агроекологични задължения до изтичане на срока по чл. 4, ал. 1.

(2) Земеделските стопани подават "Заявление за плащане" в ДФЗ - РА, когато през втората или третата година от поетия агроекологичен ангажимент увеличат установените площи през първата година до размера по чл. 15, ал. 3.

Чл. 43. (1) Извън случаите по чл. 41, ал. 2 кандидатите за подпомагане могат да правят промени в "Заявлението за подпомагане" и "Заявлението за плащане" по мярка "Агроекологични плащания" съгласно изискванията на чл. 9 от Наредба № 107 от 2006 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ.

(2) Кандидатите за подпомагане могат да правят промени в заявленията за подпомагане по чл. 41, ал. 2 най-късно до 30 март.

Чл. 44. (1) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция одобрява, намалява или отказва изплащането на годишната финансова помощ след извършване на административни проверки и проверки на място за изпълнението на изискванията за подпомагане на агроекологичните дейности.

(2) Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция информира писмено кандидатите за подпомагане за изплатената им финансова помощ всяка година.

Чл. 45. (1) Кандидатите за подпомагане декларират в приложението за кандидатстване по мярка "Агроекологични плащания" към общото заявление за плащане на площ спазването на изискванията по чл. 9, ал. 1, чл. 18, ал. 1 и изискванията по управление на агроекологичните дейности.

(2) Кандидатите за подпомагане прилагат към общото заявление за плащания на площ копия на документите, посочени в приложението за кандидатстване по мярка "Агроекологични плащания", при подаване на заявлението или в предвидените в него срокове.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Правно основание за ползване" е и решение на общото събрание или на общинския съвет по реда на чл. 48а от Закона за допитване до народа и протокол за разпределение на масивите за ползване по чл. 37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи .

2. "Животинска единица" е условна единица/коефициент за приравняване на гъстотата (броя) на животни на единица фуражна площ, използвана за изхранването им. Броят на различните видове и категориите животни се превръщат в ЖЕ, както следва:

а) един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо (включително крава с бозаещо теле) над двегодишна възраст се равнява на една ЖЕ;

б) говедо от 6 месеца до 2 години се равнява на 0,6 ЖЕ;

в) една овца или една коза се равнява на 0,15 ЖЕ;

г) една свиня за развъждане над 50 кг се равнява на 0,5 ЖЕ;

д) едно животно от други категории свине под 50 кг се равнява на 0,3 ЖЕ.

3. "Обучаваща институция" по смисъла на чл. 12, ал. 2 е:

а) (доп. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) обучаващи организации, извършващи дейност по Мярка № 111 "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.;

б) държавно или частно висше училище, създадено, акредитирано и регистрирано при условията и по реда на Закона за висшето образование ;

в) публична или частна институция в системата на професионалното образование и обучение, която е професионално училище, професионална гимназия или професионален колеж, създадени и регистрирани в съответствие със Закона за народната просвета, или център за професионално обучение, създаден, лицензиран и регистриран в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение ;

г) чуждестранно лице, лицензирано и/или регистрирано в съответствие с националното законодателство в областта на професионалното обучение и квалификация;

д) институция, която притежава лиценз за професионално обучение, издаден от Националната агенция за професионално образование и обучение към Министерския съвет.

4. "Форсмажорни или изключителни обстоятелства" са:

а) смърт на бенефициента;

б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициента;

в) експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е поет ангажиментът;

г) сериозно природно бедствие, което силно засяга земята на стопанството;

д) разрушаване на оборите в стопанството в резултат на инцидент;

е) епизодична болест, засягаща всички или част от животните в стопанството.

5. "Тревни смески от местен произход" са растителните покривки, естествено растящи в подпомаганите площи.

6. "Установена площ" е площта, за която земеделският стопанин има право да получи финансова помощ след извършване на всички проверки от страна на РА.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Агроекологичните дейности, които се подпомагат по Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда по Специалната предприсъединителна програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД) (обн., ДВ, бр. 88 от 2006 г.; доп., бр. 95 от 2006 г.) до края на 2008 г., за остатъка от периода на петгодишния им договор ще се подпомагат по ПРСР за 2007 - 2013 г.

§ 3. Наредбата се издава за прилагане на чл. 36 (а) (iv) и 39 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1698/2005 г., чл. 27 и т. 5.3.2.1.4 от Приложение II на Регламент на Комисията (ЕС)

№ 1974/2006 и Регламент на Комисията (ЕС) № 1975/2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (обн., специално издание на ОВ, 2007 г., глава 03 - Земеделие, том 80).

§ 4. За 2008 г. договорът по чл. 23, т. 2 може да бъде сключен до 1 март 2008 г.

§ 5. За 2008 г. Развъдна организация по чл. 39, ал. 2 е Международната асоциация на каракачанските кучета.

§ 6. Наредбата се издава на основание § 35, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 18 от 2006 г.; изм., бр. 96 от 2006 г. и бр. 16 от 2008 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛУЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 12 от 2008 г. за условията и реда за прилагане на мерка 214 "Агроекосистемни плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 70 от 2008 г.)

§ 4. Загата, подава заявление по реда на чл. 40, може да получи агроекосистемни плащания за 2008 г. за площ, която е в лична собственост, за която не се подават за същите дейности по реда на Наредба № 113 от 2006 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездни финансови помощи за развитие на селскостопански дейности, попълни опазването на околната среда по Специалната предприемаческа програма на Европейския съюз за развитие на земеделското и селските райони в Република България (САНАР).

§ 6. Навсякъде в наредбата думата "приватността" се заменя с "градите".

Приложение № 1

към чл. 2, ал. 8

Списък на областите и общините, чиито земи попадат в нитратно уязвимите зони

Дунавски район за басейново управление на водите

Област	Община
Търговищ	Антоново, Опака, Попово
Видин	Белоградчик, Брегово, Видин, Ново село
Монтана	Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Лом, Чипровци, Монтана
Русе	Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
Враца	Враца, Мездра, Роман, Хайредин
Габрово	Габрово, Дряново, Севлиево
Велико Търново	Горна Оряховица, Златарица, Павликени, Полски Тръмбещ, Свищов, Стражица, Сухиндол
Разград	Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян
Силистра	Кайнарджа, Ситово

Ловеч	Летница, Ловеч, Троян, Угърчин
Плевен	Кнежа
София	София
	Черноморски район за басейново управление на водите
Варна	Аврен, Аксаково, Долен чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
Шумен	Велики Преслав, Каспичан, Никола Козлево, Смядово
Добрич	Генерал Тошево, Добрич, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Шабла
Бургас	Камено, Карнобат, Средец
Търгови ще	Търговище
Шумен	Шумен
	Източнобеломорски район за басейново управление на водите
Пловдив	Асеновград, Брезово, Карлово, Марица, Перушица, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Хисаря
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа
Стара Загора	Братя Даскалови, Опан, Стара Загора, Чирпан
Хасково	Димитровград, Тополовград, Хасково, Минерални бани, Симеоновград
Кърджал и	Кърджали
Сливен	Нова Загора, Твърдица, Сливен
Пазардж ик	Пазарджик, Стрелча

Списък на областите и общините, чиито земи са застрашени от ерозия

Водна ерозия

Област	Община
Благоевград	Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово
Бургас	Айтос, Бургас, Средец, Камено, Карнобат, Малко Търново, Царево, Несебър, Поморие, Руен, Созопол, Сунгурларе, Приморско
Варна	Аврен, Бяла, Ветрино, Девня, Дългопол, Провадия
Велико Търново	Велико Търново, Горна Оряховица, Елена, Златарица, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Стражица, Сухиндол
Видин	Белоградчик, Бойница, Видин, Грамада, Димово, Кула, Ружинци, Чупрене
Враца	Враца, Мездра, Роман
Габрово	Габрово, Дряново, Севлиево, Трявна
Добрич	Добрич, Балчик, Добрич-селска, Крушари, Тервел
Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград, Черноочене
Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Кюстендил, Невестино, Рила, Сапарева баня, Дупница, Трекляно
Ловеч	Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вършец, Георги Дамяново, Монтана, Чипровци
Пазарджик	Велинград, Лисичево, Панагюрище, Пещера, Стрелча
Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Перник, Радомир, Трън
Плевен	Никопол, Червен бряг, Плевен

Пловдив	Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Родопи, Хисаря, Перущица
Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Разград, Самуил, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Ценово
Силистра	Главиница, Ситово, Тутракан
Сливен	Котел, Нова Загора, Сливен, Твърдица
София	Ботевград, Годеч, Горна Малина, Драгоман, Елин Пелин, Ихтиман, Костенец, Костинброд, Правец, Самоков, Сливница, Златица, Пирдоп, Мирково, Челопеч
Стара Загора	Братя Даскалови, Гълъбово, Казанлък, Мъглиж, Павел баня, Стара Загора
Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово, Търговище
Хасково	Ивайловград, Маджарово, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Хасково
Шумен	Венец, Върбица, Гара Хитрино, Велики Преслав, Смядово, Шумен
Ямбол	Болярово, Елхово, Страджа

Ветрова ерозия

Бургас	Айтос, Средец, Камено, Карнобат, Царево, Поморие, Руен, Созопол, Сунгурларе
Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Ветрино, Вълчи дол, Долни чифлик, Провадия, Суворово
Велико Търново	Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица
Враца	Борован, Криводол, Хайредин
Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
Монтана	Вълчедръм, Медковец, Якимово

Плевен	Кнежа, Гулянци
Разград	Кубрат, Завет, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле
Силистра	Главиница, Кайнарджа, Дулово, Тутракан
Сливен	Котел, Сливен, Твърдица
Стара Загора	Гълъбово, Гурково, Мъглиж
Търговище	Омуртаг, Опака, Попово, Търговище
Хасково	Маджарово, Симеоновград, Харманли
Шумен	Венец, Каолиново, Нови пазар
Ямбол	Болярово, Елхово, Страджа, Тунджа

Приложение № 3

към чл. 3

Таблицата за кодовете на агроекологични дейности и техните комбинации

Съкращение на дейността	Комбинация от дейности	Кратко описание на дейността	Код на дейност или комбинация за записване в съответната таблица
1	2	3	4
БЗ 1		За биологично растениевъдство – постоянно затревени площи (ливади и пасища)	АП01
БЗ 2		За биологично растениевъдство - за полски култури, включително фуражни	АП02
БЗ 3		За биологично растениевъдство - трайни	АП03

насаждения, лозя и маслодайна роза

БЗ 4	За биологично растениевъдство - зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи	АП04
БЗ 5	За биологично растениевъдство - ароматни и медицински растения	АП05
БЗП 1	За биологично растениевъдство в преход - постоянно затревени площи (ливади и пасища)	АП06
БЗП 2	За биологично растениевъдство в преход - за полски култури, включително фуражни	АП07
БЗП 3	За биологично растениевъдство в преход - трайни насаждения, лозя и маслодайна роза	АП08
БЗП 4	За биологично растениевъдство в преход - зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи	АП09
БЗП 5	За биологично растениевъдство в преход - ароматни и медицински растения	АП10
БП 1	За отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство, преминало периода на преход	АП11
БП 2	За отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство в период на преход	АП12
ВПС 1	За възстановяване и поддържане на недоизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС)	АП13
ВПС 2	За възстановяване и поддържане на преизпасани затревени площи с висока природна стойност (ВПС)	АП14
ВПС 4.1	За оставяне на малки по размер, разорани, но незасети площи, с размери 4 x 4 м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки хектар да има по 4 квадрата с определените по-горе размери, където се хранят зимуващи гъски	АП15
ВПС 4.2	За запазване на стърнища през зимата в полета на пролетни култури (пролетници)	АП16
ВПС 4.3	За оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани	АП17

площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли

ВПС 4.4		Реколтата на зърнено-житните култури да не се прибира до 31 юли	АП18
ВПС 4.5		За спазване на забрана за ползване на минерални торове (и продукти за растителна защита) или презасяване	АП19
Комб. 1	ВПС 4.1 ВПС 4.4	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.1 и ВПС 4.4	АП20
Комб. 2	ВПС 4.1 ВПС 4.5	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.1 и ВПС 4.5	АП21
Комб. 3	ВПС 4.2 ВПС 4.5	За изпълнение на комбинация от дейности със съкращение ВПС 4.2 и ВПС 4.5	АП22
ХЛ 3		За традиционно отглеждане на овощни култури	АП23
ПВ 1		За въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите	АП24
ПВ 2.1		За поясно редуване на културите	АП25
ПВ 2.2		За създаване на буферни ивици	АП26
ПВ 2.3		За изграждане на оттокоотвеждащи бразди	АП27
ПВ 2.4		За извършване на противоерозионни мероприятия в междуредия на лозя и овощни насаждения	АП28
ПВ 2.5		За превръщане на обработваеми земи в пасища	АП29
ПВ 2.6		За извършване на подобрителни мероприятия в пасищата	АП30
ПВ 2.7		За въвеждане на почвозащитни предкултури	АП31
Комб. 1	ПВ 2.1 ПВ 2.2	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.2	АП32

Комб. 2	ПВ 2.1 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.3	АП33
Комб. 3	ПВ 2.1 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1 и ПВ 2.7	АП34
Комб. 4	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2 и ПВ 2.3	АП35
Комб. 5	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2 и ПВ 2.7	АП36
Комб. 6	ПВ 2.1 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП37
Комб. 7	ПВ 2.1 ПВ 2.2 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.2, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП38
Комб. 8	ПВ 2.2 ПВ 2.3	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.3	АП39
Комб. 9	ПВ 2.2 ПВ 2.4	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.4	АП40
Комб. 10	ПВ 2.2 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.2 и ПВ 2.7	АП41
Комб. 11	ПВ 2.2 ПВ 2.3 ПВ 2.4	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.3 и ПВ 2.4	АП42
Комб. 12	ПВ 2.2 ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.1, ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП43
Комб. 13	ПВ 2.3 ПВ 2.4	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.3 и ПВ 2.4	АП44
Комб. 14	ПВ 2.3 ПВ 2.7	За извършване на комбинация от дейности със съкращение ПВ 2.3 и ПВ 2.7	АП45
Ж 1.1		За опазване на застрашени местни породи - говеда,	АП46

коне и биволи

Ж 1.2	За опазване на застрашени местни породи - овце и кози	АП47
Ж 1.3	За опазване на застрашени местни породи - свине	АП48
Ж 2.1	Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - стадо без каракачански кучета	АП49
Ж 2.2	Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - стадо с каракачански кучета	АП50

Приложение № 4

към чл. 18, ал. 1

Минимални изисквания по отношение на минералните торове и продуктите за растителна защита (ПРЗ)

1. В крайбрежните заливаеми ивици на реките не се складират ПРЗ и минерални торове.

2. Опаковки, специални облекла и оборудване, свързани с торенето, не се намират в реки, язовири и други повърхностни водни обекти.

3. Не се тори в пояс II на санитарно-охранителната зона [1] на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, в които съдържанието на нитрати е по-високо от 35 милиграма на литър.

4. Минералните торове се съхраняват и превозват при спазване на санитарно-хигиенните изисквания и на изискванията за пожарна и взривна безопасност по начин, който изключва увреждане на здравето на хората, животните и околната среда.

5. Земеделските производители водят на отчет употребените количества и видове минерални торове за всяко поле.

6. Земеделските производители водят Дневник за проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почвата и биологично активни вещества за всяко поле по образец, одобрен от министъра на земеделието и горите.

7. Земеделските производители уведомяват регионалните служби за растителна защита (РСРЗ) преди извършване на растителнозащитни мероприятия на земята и авиационна техника.

8. Техниката за растителна защита е преминала технически преглед пред регионалната служба на контролно-техническа инспекция (РСКТИ), което се удостоверява със служебна бележка от РСКТИ и талон за технически преглед.

9. Земеделските производители купуват ПРЗ от лицензирани търговци, като ползват Списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита, регистрирани торове и подобрители на почвата за съответната година, който се издава от РСРЗ и може да бъде намерен в съответните РСРЗ по места, в сайта на РСРЗ в рамките на уеб-страницата на МЗХ.

10. Посевен и посадъчен материал не се използва, без да притежава фитосанитарен паспорт или здравно свидетелство от РСРЗ.

11. Земеделските производители на овощен и лозов посадъчен материал и семе производители, посочени в приложение № 5, част А, на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), притежават удостоверение за регистрация в официалния регистър на РСРЗ съгласно чл. 33, ал. 1.

12. Земеделските производители използват предпазно работно облекло при извършване на растителнозащитни дейности.

13. Последното растителнозащитно мероприятие е извършено така, че еспазен карантинният срок на ПРЗ при прибирането на реколтата, което сеотбелязва в Дневник за проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почвата и биологично активни вещества.

14. Земеделските производители употребяват ПРЗ в зависимост от нивотона своята квалификация: - продуктите за растителна защита от втора (ограничена) категория наупотреба се прилагат от лица с висше агрономическо образование или съссредно земеделско образование - растениевъден профил; в случай чеземеделските производители нямат необходимото образование, те преминаваткурс на обучение и получават удостоверение за това; - продуктите за растителна защита от трета (свободна) категория наупотреба могат да се прилагат от лица, навършили 18 г.

Приложение № 5

към чл. 29, ал. 1, т. 4

Списък на общините в България, на територията на които в обработваеми земи със зърнени култури гнезди ливаден блатар (*Circus pygargus*)

1. Болярово. 2. Стралджа. 3. Карнобат. 4. Елхово. 5. Средец. 6. Раднево. 7. Камено. 8. Айтос. 9. Чирпан. 10. Гълъбово. 11. Нова Загора. 12. Бургас. 13. Ямбол. 14. Сливен. 15. Тополовград. 16. Свиленград. 17. Раковски. 18. Хасково. 19. Симеоновград. 20. Харманли. 21. Любимец. 22. Стамболово. 23. Димитровград. 24. Опан. 25. Братя Даскалови. 26. Стара Загора. 27. Първомай. 28. Садово. 29. Съединение. 30. Калояново. 31. Марица. 32. Асеновград. 33. Пазарджик. 34. Вълчедръм. 35. Козлодуй. 36. Мизия. 37. Хайредин. 38. Шабла. 39. Каварна. 40. Генерал Тошево. 41. Карapelит. 42. Добрич-селска. 43. Драгоман. 44. Сливница.

Приложение № 6

към чл. 34, ал. 1

Списък на застрашените от изчезване местни породи

1. Българско сиво говедо. 2. Родопско късорого говедо. 3. Българска мурра. 4. Каракачанска овца. 5. Копривщенска овца. 6. Сакарска овца. 7. Медночервена шуменска овца. 8. Дъбенска овца. 9. Реплянска овца. 10. Тетевенска овца. 11. Западностаропланинска (Брезнишка) овца. 12. Софийска (Елинпелинска) овца. 13. Средностаропланинска овца. 14. Среднородопска овца. 15. Котленска овца. 16. Странджанска овца. 17. Местна карнобатска овца. 18. Местна старозагорска овца. 19. Свищовска овца. 20. Бяла маришка овца. 21. Вахла маришка овца. 22. Дългокосместа коза. 23. Каракачански кон. 24. Източнобългарски кон. 25. Дунавски кон. 26. Плевенски кон. 27. Източнобалканска свиня.